

De profeet Jona

God geeft niet op

Hans Vermeulen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 — God roept Jona	4
Hoofdstuk 2 — Jona loopt weg	7
Hoofdstuk 3 — De storm op zee	10
Hoofdstuk 4 — Jona wordt overboord gezet	13
Hoofdstuk 5 — In de grote vis	16
Hoofdstuk 6 — Jona bidt	19
Hoofdstuk 7 — Tweede kans	22
Hoofdstuk 8 — Ninevé luistert	25
Hoofdstuk 9 — Jona wordt boos	28
Hoofdstuk 10 — Gods hart	31
Nawoord	34

Voorwoord

Beste lezer

Dit boek vertelt het bijzondere verhaal van Jona.

Jona was een profeet die van God een belangrijke opdracht kreeg: hij moest naar de grote stad Ninevé gaan om de mensen daar te waarschuwen.

Maar Jona wilde dat eerst helemaal niet. Hij probeerde zelfs weg te vluchten.

Toch liet God hem niet los. Door alles wat er gebeurde, leerde Jona dat God niet alleen van hem hield, maar van alle mensen.

Dit verhaal laat zien dat onze God vol liefde, geduld en genade is. Hij wil dat mensen naar Hem luisteren en dat zij een nieuw begin mogen maken.

Ik hoop dat je tijdens het lezen ontdekt hoe groot Gods hart is — voor Jona, voor Ninevé en ook voor jou.

1 — God roept Jona

Bijbelboek Jona 1:1-2

1 Eens richtte de Heer zich tot Jona, de zoon van Amittai: 2'Ga naar de grote stad Ninevé en klaag haar inwoners aan; want het kwaad dat zij doen, kan ik niet langer aanzien.'

Kernzin: God roept jou bij je naam.

Spiegelverhaal

Peter krijgt al een tijd hetzelfde gevoel in zijn hart. Hij moet zijn broer opzoeken. Ze hebben al jaren bijna geen contact meer. Er is ruzie geweest. Harde woorden. Veel pijn. Peter zegt vaak tegen zichzelf: "Laat maar. Het heeft geen zin meer." Maar toch komt het steeds terug.

In de kerk hoort hij over vergeving. Thuis denkt hij eraan. 's Avonds in bed komt het weer terug. Hij weet het eigenlijk wel. Hij moet niet wachten. Hij moet gaan. Niet omdat het makkelijk is. Niet omdat alles meteen goed zal zijn. Maar omdat het goed is om te doen. Toch stelt hij het uit.

“Volgende week misschien.” “Eerst moet hij maar eens veranderen.”

“Ik ben er nog niet klaar voor.” Maar diep van binnen weet Peter: God vraagt iets van mij. En dat maakt hem onrustig.

Soms hopen we dat Gods stem vanzelf stil wordt. Maar als God roept, blijft Hij vaak terugkomen. Niet om ons bang te maken, maar omdat Hij weet wat goed is.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

In het boek Jona begint alles met een duidelijke opdracht. God zegt tegen Jona dat hij naar Ninevé moet gaan. Ninevé is een grote stad. Daar wonen mensen die God niet gehoorzamen. Er is veel kwaad en onrecht.

God ziet dat. God zwijgt niet. Hij stuurt Jona om te spreken. Jona moet de mensen waarschuwen. Hij moet zeggen dat zij zich moeten bekeren.

Dat betekent: stoppen met verkeerde dingen en teruggaan naar God.

Dat is geen makkelijke opdracht. Ninevé was geen fijne plek. De mensen daar stonden niet bekend als vriendelijk. Misschien was Jona bang.

Misschien wilde hij deze mensen helemaal niet helpen. De Bijbel vertelt nog niet alles direct, maar één ding is duidelijk: God roept, en Jona moet kiezen. Luisteren of weglopen.

Dat kennen wij ook. Soms spreekt God niet met een hoorbare stem, maar wel duidelijk in ons hart. Bijvoorbeeld: je moet iemand vergeven, je moet eerlijk zijn, je moet stoppen met iets wat niet goed is, je moet iemand helpen, je moet terugkomen naar God.

Dat is niet altijd makkelijk. Soms willen wij liever wachten net als Peter. Of doen alsof we het niet gehoord hebben. Maar God roept niet zomaar. Hij roept omdat Hij liefde heeft. Hij ziet mensen. Hij ziet nood. Hij wil redden. Ook vandaag.

En daarin zien we Jezus. Jezus roept ook mensen. Hij zei tegen vissers: “Volg Mij.” Hij zei tegen Zacheüs: “Ik moet vandaag in jouw huis zijn.” Hij zegt ook tegen ons: “Kom naar Mij.” Jezus roept niet om ons zwaar te belasten, maar om ons leven te geven. Zijn roep is liefde.

De vraag is niet alleen: spreekt God?

De vraag is: luisteren wij?

Gespreksvragen

- Heb jij weleens gevoeld dat je wist wat God van je vroeg?
- Waarom vinden mensen het soms moeilijk om naar God te luisteren?
- Is er iemand die jij misschien moet opzoeken, vergeven of helpen?
- Wat gebeurt er vanbinnen als je Gods stem probeert weg te duwen?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus ook vandaag mensen roept?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij mensen niet loslaat.
- Vraag of God je helpt om Zijn stem te herkennen.
- Bid om moed om te doen wat goed is.
- Vraag vergeving als je bent weggelopen van wat God vroeg.
- Dank Jezus dat Hij mensen roept met liefde en genade.

Afsluitzin: Jezus roept mensen niet weg van het leven, maar juist naar het echte leven toe. Amen

Hoofdstuk 2 — Jona loopt weg

Bijbelboek Jona 1:3

“Maar Jona stond op om naar Tarsis te vluchten, weg van het aangezicht van de HEERE. Hij daalde af naar Jafo, vond een schip dat naar Tarsis voer, betaalde de vrachtprijs en ging aan boord om met hen mee te varen naar Tarsis, weg van het aangezicht van de HEERE.”

Kernzin: Je kunt voor God weglopen, maar je kunt niet buiten Zijn liefde vallen.

Spiegelverhaal

Anja weet al een tijd dat ze iets moet veranderen. Ze is vaak hard tegen haar dochter. Kleine dingen worden snel grote ruzies. Later heeft ze spijt, maar op het moment zelf lukt het haar niet om rustig te blijven. In haar hart weet ze het wel. Ze moet eerlijk worden. Ze moet sorry zeggen. Ze moet hulp zoeken. Maar dat vindt ze moeilijk. Dus doet ze iets anders.

Ze maakt zichzelf druk met andere dingen. Ze kijkt veel televisie. Ze blijft langer weg van huis. Ze praat liever over het gedrag van anderen dan over haar eigen

fouten. Ze probeert het gevoel weg te drukken. “Het valt wel mee.” “Anderen doen ook verkeerde dingen.” “Morgen pak ik het wel op.”

Maar diep vanbinnen blijft het knagen. Want als God iets aanwijst in ons leven, dan verdwijnt dat niet zomaar. Weglopen lijkt soms makkelijker dan luisteren.

Maar we nemen ons hart altijd mee.

En God blijft dichtbij. Niet om ons te straffen, maar omdat Hij ons terug wil brengen.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

God had Jona geroepen om naar Ninevé te gaan. Maar Jona doet het tegenovergestelde. Hij staat op, niet om te gehoorzamen, maar om weg te vluchten. Hij wil naar Tarsis. Dat was heel ver weg. Zo ver mogelijk van Ninevé. Alsof Jona zegt: “Ik wil hier niet aan denken. Ik wil hier niet aan gehoorzamen. Ik wil weg.”

De Bijbel zegt zelfs twee keer: weg van het aangezicht van de HEERE.

Dat is opvallend. Jona wil niet alleen weg van de opdracht, maar eigenlijk weg van God zelf. Dat klinkt vreemd. Want kan dat?

Kun je voor God vluchten? Nee. God is overal. Hij ziet alles. Hij kent ons hart.

Adam en Eva probeerden dat ook. Het liep niet goed af voor hen.

Maar mensen proberen het toch. Ook wij. Soms lopen wij niet letterlijk weg, maar wel vanbinnen. We vermijden gebed. We sluiten ons hart.

We luisteren niet meer. We vullen ons leven met andere dingen. Niet omdat we God kwijt zijn, maar omdat we niet willen luisteren.

Dat doet Jona ook. Hij betaalt zelfs geld om weg te gaan. Dat gebeurt nog steeds. Soms kost ongehoorzaamheid veel meer dan gehoorzaamheid.

Maar God laat Jona niet los. En dat is genade.

Ook Jezus vertelt over mensen die weglopen. Denk aan de verloren zoon.

Hij ging weg van zijn vader. Ver weg. Maar de vader bleef wachten. Zo is God.

En Jezus kwam juist om verlorenen terug te brengen. Niet om mensen af te schrijven, maar om ze thuis te brengen. Misschien herken jij dat.

Misschien ben jij ook ergens van God weggelopen. Dan is de boodschap niet: het is te laat. Maar: kom terug.

Jezus staat nog steeds met open armen.

Gespreksvragen

- Waarom kiezen mensen soms voor weglopen in plaats van luisteren?
- Herken jij iets van Jona in je eigen leven?
- Is er iets waarvan jij weet dat God het aanwijst?
- Wat maakt het moeilijk om eerlijk te zijn naar God?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus mensen terugroept?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij mensen niet opgeeft.
- Vraag om eerlijkheid in je hart.
- Bid om moed om terug te komen naar God.
- Vraag vergeving voor momenten van weglopen.
- Dank Jezus dat Zijn armen open blijven voor verlorenen.

Afsluitzin: Wie van God wegloopt, ontdekt vaak dat God hem nog steeds zoekt.

Amen

3 — De storm op zee

Bijbelboek Jona 1:4–6

“Maar de HEERE wierp een hevige wind op de zee, en er ontstond een zware storm op de zee, zodat het schip dreigde stuk te breken. Toen werden de zeelieden bevreesd en riepen ieder tot zijn god. Zij wierpen de lading die in het schip was in de zee om het voor hen lichter te maken. Maar Jona was afgedaald naar het ruim van het schip, was daar gaan liggen en lag vast te slapen. De kapitein kwam naar hem toe en zei tegen hem: Hoe kunt u zo vast slapen? Sta op, roep uw God aan!”

Kernzin: Als je voor God wegloupt, krijg je geen echte rust.

Spiegelverhaal

Mark werkt in een magazijn. Hij maakt vaak fouten. Soms is hij te laat. Soms vergeet hij afspraken. Zijn leidinggevende spreekt hem erop aan. Mark zegt dan: “Ik doe mijn best.” Maar diep vanbinnen weet hij: ik doe niet wat nodig is. Thuis gaat het ook niet goed. Zijn vrouw merkt dat hij

vaak chagrijnig is. Hij heeft weinig geduld met de kinderen.

Ze zeggen: "Papa, je bent zo boos." Mark probeert het te vergeten.

Hij gaat langer werken. Hij kijkt veel televisie. Hij blijft druk. Maar het blijft onrustig in hem.

Hij slaapt slecht. Hij wordt snel boos. Hij voelt zich moe. Het is alsof er een storm in hem is.

Op een dag zegt een collega: "Mark, zo kun je niet doorgaan. Je moet eerlijk worden en hulp vragen." Mark schrikt. Hij weet dat het waar is. Hij kan er niet meer omheen. Soms proberen we te doen alsof er niets is. Maar als God iets in ons hart zegt, verdwijnt dat niet. Onrust blijft komen, net als een storm op zee.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona is nu op het schip. Hij is onderweg naar Tarsis, ver weg van Ninevé. Hij wil niet doen wat God vraagt. Maar God laat hem niet los. De Bijbel zegt dat God een grote storm op zee stuurt. Het waait hard. De golven slaan tegen het schip. De zeelieden worden bang. Ze doen alles wat ze kunnen. Ze roepen om hulp. Ze gooien spullen overboord om het schip lichter te maken. Iedereen is in paniek. Maar waar is Jona? Hij ligt beneden in het schip. Hij slaapt. Dat is opvallend. Boven is storm. Beneden ligt Jona stil. Maar dat is geen echte rust.

Dat lijkt op het verhaal van Mark. Ook Mark probeerde door te gaan alsof er niets aan de hand was. Hij bleef druk. Hij probeerde de onrust weg te stoppen. Maar vanbinnen bleef de storm.

Zo is het ook bij Jona. Je kunt uiterlijk rustig lijken, maar vanbinnen onrust hebben. De kapitein maakt Jona wakker. Hij zegt: "Hoe kun je slapen? Sta op! Roep jouw God aan!" Dat is een sterke vraag. Alsof hij zegt: "Jona, word wakker. Kijk eerlijk naar je leven."

Soms gebruikt God andere mensen om ons wakker te maken. Een vriend. Een familielid. Een voorganger. Een collega. Iemand die zegt: "Zo kan het niet verder."

Dat deed de collega van Mark ook. En dat was nodig. Want God wil ons niet kapotmaken.

Hij wil ons terugbrengen. Ook Jezus spreekt mensen wakker. Hij zoekt verloren mensen op. Hij zegt niet: "Blijf maar weg." Hij zegt: "Kom terug."

Jezus brengt rust. Niet de rust van wegstoppen, maar de rust van eerlijk worden en thuiskomen bij God. Alleen bij Jezus is echte vrede.

Gespreksvragen

- Waar probeer jij weleens voor weg te lopen?
- Wat gebeurt er in je leven als je niet luistert naar God?
- Hoe merk je dat er 'storm' in je leven is?
- Wie of wat helpt jou om weer terug te keren naar God?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus rust geeft in je storm?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij ons niet loslaat, ook niet als we weglopen.
- Bid dat God onrust in ons leven laat zien.
- Vraag God om eerlijkheid en moed om terug te keren.
- Bid voor mensen die nu veel onrust hebben in hun leven.
- Dank Jezus dat Hij echte rust geeft.

Afsluitzin: Alleen Jezus kan de storm in je leven stil maken.

4 — Jona wordt overboord gezet

Bijbelboek Jona 1:7–16

Bijbelgedeelte

“Toen zeiden de mannen tegen elkaar: Kom, laten wij het lot werpen, zodat wij te weten komen om wie dit onheil ons overkomt. Zij wierpen het lot en het lot viel op Jona. (...) Toen namen zij Jona op en wierpen hem in de zee. En de zee hield op met woeden.”

Kernzin: Eerlijk worden voor God is het begin van herstel.

Spiegelverhaal

Sandra merkt dat het niet langer goed gaat. Ze is vaak boos. Ze trekt zich terug van anderen. In de kerk voelt ze zich schuldig, maar ze zegt tegen niemand wat er speelt. Vanbinnen draagt ze al lang iets mee.

Ze weet dat ze verkeerde keuzes heeft gemaakt. Ze heeft gelogen tegen mensen die haar vertrouwden. Ze heeft geprobeerd het te verbergen. Eerst leek dat makkelijker. Maar nu voelt alles zwaar.

Ze slaapt slecht. Ze vermijdt gesprekken. Ze voelt zich steeds verder van God vandaan. Op een avond zegt haar vriendin: “Sandra, je hoeft dit niet alleen te dragen. Maar je moet wel eerlijk worden.”

Die woorden raken haar diep. Ze huilt. Voor het eerst zegt ze hardop: “Ja... ik weet dat ik fout zat.” Dat is geen makkelijk moment. Maar het is wel het begin van verandering.

Soms willen we liever verbergen dan belijden. Maar herstel begint vaak pas wanneer we eerlijk worden. God vraagt geen mooi verhaal. Hij vraagt waarheid in ons hart.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

De storm op zee wordt steeds erger. De zeelieden begrijpen dat dit niet zomaar gebeurt. Ze willen weten waarom deze ramp hen overkomt. Daarom werpen ze het lot. En het lot valt op Jona.

Nu kan Jona zich niet meer verstoppen. De mannen stellen hem vragen: “Wie ben je? Waar kom je vandaan? Waarom gebeurt dit?”

Dan vertelt Jona de waarheid. Hij zegt: “Ik ben een Hebreëer. Ik vrees de HEERE, de God van de hemel, Die de zee en het droge gemaakt heeft.” En hij vertelt dat hij voor God is weggevlucht.

Dat is een belangrijk moment. Jona stopt met verbergen. Hij wordt eerlijk. Dat lijkt op Sandra uit het spiegelverhaal. Zolang zij alles verborgen hield, werd de last alleen maar zwaarder. Maar toen ze eerlijk werd, kwam er ruimte voor herstel.

Zo is het ook bij Jona. De mannen vragen: “Wat moeten we doen?” Jona zegt: “Gooi mij in zee. Dan zal de storm stoppen.” Dat is ernstig. Jona begrijpt dat zijn ongehoorzaamheid gevolgen heeft. De zeelieden willen dat eerst niet. Ze proberen nog harder te roeien. Maar het lukt niet.

Dan roepen zij zelfs tot God. En uiteindelijk werpen ze Jona in zee. Op dat moment wordt de zee stil. De storm stopt. Dat maakt diepe indruk.

De mannen zien dat God machtig is. Ze krijgen ontzag voor Hem.

Dit hoofdstuk leert ons iets belangrijks: je kunt niet genezen zonder eerlijkheid. Ook bij Jezus zien we dat. Mensen kwamen naar Hem toe en vertelden eerlijk hun nood. Zacheüs. Petrus. De verloren zoon. Niet perfect. Wel eerlijk.

Jezus wijst eerlijke zondaars niet af. Hij ontvangt hen. Hij vergeeft. Hij herstelt. Misschien draag jij ook iets verborgen mee. Dan zegt Jezus niet: “Verstop het maar.” Hij zegt: “Kom ermee naar Mij.”

Want genade begint vaak waar eerlijkheid begint.

Gespreksvragen

- Waarom vinden mensen het moeilijk om eerlijk te zijn over hun fouten?
- Herken jij iets van Sandra of van Jona?
- Wat gebeurt er als schuld verborgen blijft?
- Waarom is eerlijk worden vaak de eerste stap naar herstel?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus zondaars ontvangt?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij waarheid belangrijk vindt.
- Vraag om moed om eerlijk te zijn.
- Bid om vergeving voor verborgen schuld.
- Vraag om herstel in relaties waar fouten zijn gemaakt.
- Dank Jezus dat Hij zondaars ontvangt met genade.

Afsluitzin: Als je eerlijk wordt voor God, ontdek je dat Zijn genade groter is dan jouw schuld.

5 — In de grote vis

Bijbelboek Jona 1:17

Bijbelgedeelte

“De HEERE beschikte een grote vis om Jona op te slokken. Jona was drie dagen en drie nachten in het binnenste van de vis.”

Kernzin: Soms laat God alles stil worden, zodat wij eindelijk gaan luisteren.

Spiegelverhaal

Erik leeft al lange tijd op volle snelheid. Hij is altijd bezig. Werk, afspraken, zorgen, drukte. Iedereen zegt dat hij sterk is. Maar vanbinnen voelt hij zich leeg. Hij bidt bijna niet meer. Bijbellezen lukt nauwelijks. Hij zegt vaak: “Later heb ik daar wel tijd voor.” Maar dat “later” komt nooit.

Steeds meer merkt hij dat hij moe wordt. Niet alleen lichamelijk, maar ook in zijn hart. Hij wordt sneller boos. Hij slaapt slechter. Hij voelt zich ver van God. Dan wordt hij onverwacht ziek. Geen grote ramp, maar wel genoeg om weken thuis te moeten blijven.

Geen werk. Geen drukte. Geen afleiding. Eerst vindt hij dat verschrikkelijk. Maar juist in die stilte begint hij weer na te denken. Hij pakt zijn Bijbel. Hij bidt voorzichtig. En voor het eerst in lange tijd zegt hij: “Heere, ik ben U kwijtgeraakt.”

Die stille weken worden moeilijk, maar ook kostbaar. Soms gebruikt God tilstand om ons terug te brengen. Niet om ons te breken, maar om ons opnieuw dichtbij te trekken.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona is overboord gegooid. De storm stopt. De zee wordt stil. Maar Jona verdwijnt in het water. Alles lijkt verloren. Misschien denken we: nu is het voorbij. Maar dan doet God iets onverwachts. De Bijbel zegt: De HEERE beschikte een grote vis. Dat betekent: God had dit al in Zijn hand. Het was geen toeval. De vis was geen straf alleen, maar ook redding.

God redt Jona op een bijzondere manier. Niet comfortabel. Niet makkelijk. Maar wel reddend. Jona zit nu drie dagen en drie nachten in het binnenste van de vis. Donker. Stil. Alleen. Geen afleiding meer. Geen vlucht meer mogelijk. Alleen God.

Dat lijkt op het verhaal van Erik. Pas toen alles stilviel, begon hij echt te luisteren. Soms is dat ook in ons leven zo. Zolang we blijven rennen, horen we God nauwelijks.

Maar in stilte, ziekte, verlies of stilstand kan God dichtbij komen. Niet omdat Hij ons wil straffen, maar omdat Hij ons wil terugbrengen.

Jona moest leren: je kunt niet weglopen van God, maar je hoeft dat ook niet. Bij God is juist redding. En hier zien we ook Jezus. Jezus sprak zelf over Jona. Hij zei dat Jona drie dagen in de vis was geweest. Zo zou ook Jezus drie dagen in het graf zijn. Maar Jezus kwam terug uit de dood. Hij deed dat om zondaars te redden. Om mensen die zijn weggelopen weer thuis te brengen.

Jona zat in de diepte vanwege zijn ongehoorzaamheid. Jezus ging in de diepte om ons te redden. Dat is genade.

Zelfs op de donkerste plek kan God nog redden.

Gespreksvragen

- Herken jij momenten waarop God je stilzette?
- Waarom vinden mensen stilte soms moeilijk?
- Wat leer je vaak juist in moeilijke of stille periodes?
- Hoe helpt het verhaal van Erik jou om hierover na te denken?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus mensen uit de diepte redt?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij mensen niet loslaat.
- Bid dat je leert luisteren in stille tijden.
- Vraag om vertrouwen als je door moeilijke perioden gaat.
- Bid voor mensen die zich diep verloren voelen.
- Dank Jezus dat Hij mensen uit de diepte redt.

Afsluitzin: Soms brengt God ons eerst tot stilstand, om ons daarna weer echt verder te helpen.

6 — Jona bidt

Bijbelboek Jona 2:2–10

Bijbelgedeelte

“Toen bad Jona tot de HEERE, zijn God, vanuit het binnenste van de vis.”

Kernzin: In de diepste nood mag je altijd tot God roepen.

Spiegelverhaal

Marianne voelt zich helemaal vastgelopen. Ze heeft al lange tijd zorgen. Financiële problemen. Spanning in haar familie. Veel eenzaamheid. Ze probeert sterk te blijven. Tegen anderen zegt ze vaak: “Het gaat wel.” Maar eigenlijk gaat het niet goed. 's Nachts ligt ze wakker. Overdag voelt alles zwaar. Ze denkt soms: niemand begrijpt mij.

Zelfs bidden lukt bijna niet meer. Ze voelt zich ver van God.

Op een avond zit ze alleen aan tafel. Het huis is stil. Ze begint te huilen. Geen mooie woorden. Geen lange zinnen.

Alleen: “Heere... help mij alstublieft.” Meer komt er niet.

Maar dat kleine gebed is het begin van iets nieuws.
Niet omdat alle problemen direct weg zijn, maar omdat ze eindelijk weer roept naar God. Soms denken mensen dat bidden pas kan als je sterk bent.
Maar vaak begint echt bidden juist wanneer je niet meer sterk bent.
God hoort ook gebeden die alleen uit tranen bestaan.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona zit nog steeds in het binnenste van de grote vis. Hij is alleen. Donker om hem heen. Geen uitweg zichtbaar. Maar nu gebeurt iets belangrijks. De Bijbel zegt: Toen bad Jona tot de HEERE. Eindelijk bidt hij.

Toen God hem eerst riep, liep Jona weg. Toen de storm kwam, sliep hij. Maar nu, in de diepte, roept hij tot God.

Dat lijkt op Marianne. Zolang alles doorging, bleef ze haar zorgen wegdrücken. Maar toen ze niet meer verder kon, kwam het echte gebed.

Zo gaat het vaak. Soms leren we pas echt bidden wanneer we beseffen dat wij onszelf niet kunnen redden. Jona bidt vanuit nood.

Hij zegt dat hij uit de diepte roept. Hij voelt zich alsof hij bijna verloren is.

Maar juist daar ontdekt hij: God hoort.

Dat is bijzonder. God zegt niet: "Nu kom je pas?" Nee. God luistert.

Dat laat Zijn genade zien. Wij denken soms dat we eerst beter moeten worden voordat we mogen bidden. Maar God zegt: kom zoals je bent. Met angst. Met schuld. Met verdriet. Met zwakke woorden. Hij hoort.

Jona herinnert zich ook wie God is. Hij ziet weer dat redding van de Heer komt.

Dat is een groot keerpunt. Niet langer vertrouwen op jezelf, maar op God.

En daarin zien we Jezus. Jezus bad ook in diepe nood. In Getsemane en aan het kruis. Hij weet wat lijden is. Daarom begrijpt Hij ook ons gebed.

En Jezus leert ons: roep tot de Vader. Niet alleen als het goed gaat, maar juist als je het niet meer weet. Jezus opent de weg tot God. Door Hem mogen wij altijd komen. Geen diepte is te diep voor Gods genade.

Gespreksvragen

- Waarom wachten mensen soms lang met bidden?
- Herken jij iets van Marianne of van Jona?
- Wat doe jij als je je diep alleen of vastgelopen voelt?
- Waarom is het belangrijk dat God ook kleine en eenvoudige gebeden hoort?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus begrijpt wat lijden is?

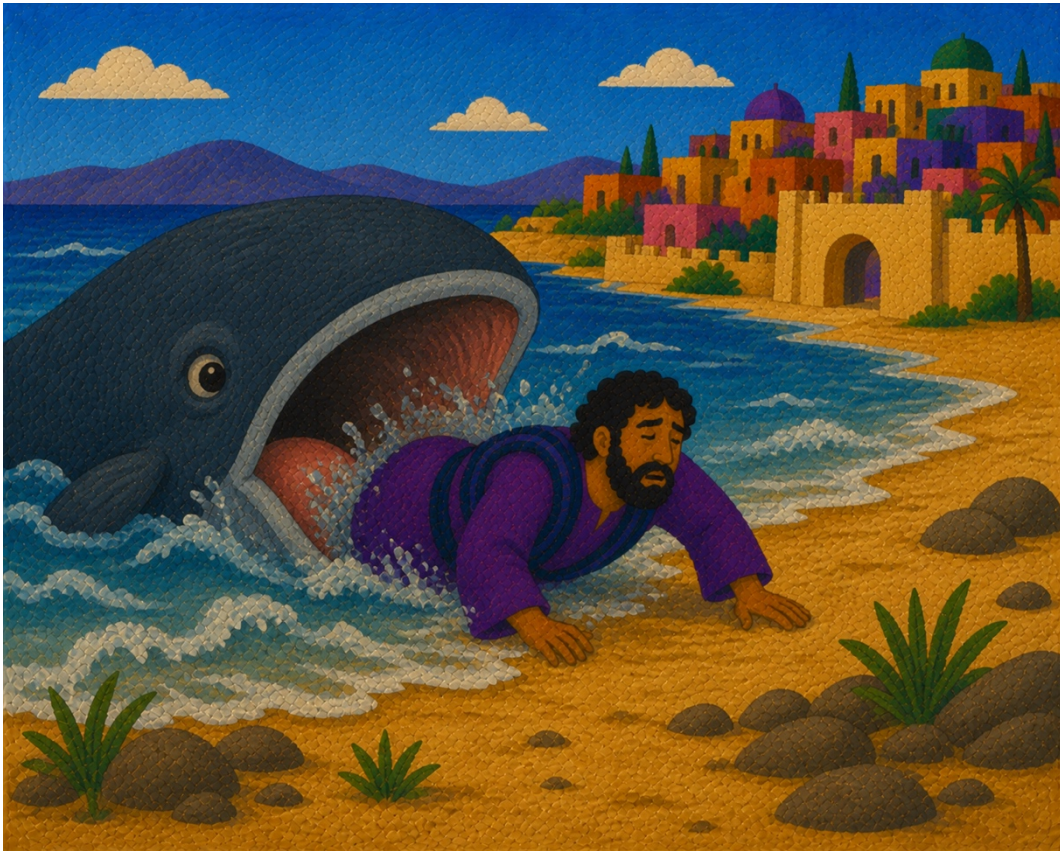
Gebedspunten

- Dank God dat Hij altijd luistert.
- Bid om eerlijkheid in je gebed.
- Vraag hulp als je vastloopt in zorgen of verdriet.
- Bid voor mensen die zich alleen en vergeten voelen.
- Dank Jezus dat Hij de weg naar God heeft geopend.

Afsluitzin: Wie in de diepte roept, ontdekt dat God nog steeds dichtbij is.

7 — Tweede kans

Bijbelboek Jona 3:1–3

Bijbelgedeelte

“Het woord van de HEERE kwam voor de tweede keer tot Jona: Maak je gereed, ga naar de grote stad Ninevé en verkondig haar de boodschap die Ik tot u spreek. Toen stond Jona op en ging naar Ninevé, overeenkomstig het woord van de HEER.”

Kernzin: God schrijft mensen niet af. Hij geeft nieuwe kansen.

Spiegelverhaal

Kees had het gevoel dat hij alles verpest had. Hij had verkeerde keuzes gemaakt. In zijn huwelijk. In zijn geloof. In zijn omgang met anderen. Hij had mensen pijn gedaan. En misschien nog wel het meest: hij voelde dat hij God had teleurgesteld. Steeds dacht hij: voor mij is het te laat.

Hij bleef wel naar de kerk gaan, maar vanbinnen voelde hij afstand. Alsof hij buiten stond. Als anderen spraken over genade, dacht hij: dat geldt vast niet meer voor mij.

Op een avond sprak een ouderling met hem. Niet streng. Gewoon eerlijk. Hij zei: “Kees, denk je dat jouw fouten groter zijn dan Gods genade?” Die vraag bleef hangen. Voor het eerst durfde Kees te hopen. Misschien had God hem niet afgeschreven. Misschien mocht hij toch terugkomen.

Niet alsof er niets gebeurd was, maar wel met een nieuwe start. Dat veranderde veel.

Soms denken mensen dat één verkeerde weg alles voor altijd kapotmaakt. Maar bij God is er vaak meer genade dan wij durven geloven.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona heeft drie dagen in de grote vis gezeten. Hij heeft gebeden. Hij heeft geleerd. Hij heeft ontdekt dat redding bij God vandaan komt.

Dan spreekt God opnieuw. Dat is bijzonder. De Bijbel zegt: Het woord van de HEERE kwam voor de tweede keer tot Jona. Niet een andere opdracht. Niet een lichtere opdracht. Dezelfde roeping. Ga naar Ninevé.

Dat laat iets moois zien: God geeft Jona een tweede kans. Hij zegt niet: “Nu is het voorbij. Ik gebruik jou niet meer.” Nee. God roept opnieuw.

Dat lijkt op het verhaal van Kees. Kees dacht dat alles verloren was. Maar God had hem niet losgelaten. Zo is God. Mensen schrijven soms snel af. God niet. Dat betekent niet dat zonde niet ernstig is. Jona heeft echte gevolgen ervaren. Maar Gods genade is groter dan onze misstappen. En nu gebeurt er iets nieuws. Deze keer staat Jona op en gaat. Geen vlucht. Geen excuses. Gewoon gehoorzaamheid. Dat is echte bekering. Niet alleen spijt voelen, maar een andere richting kiezen.

Ook dat herkennen we. Soms zeggen mensen: “Ik heb er spijt van.” Maar echte verandering laat zich zien in de volgende stap. Jona loopt nu naar Ninevé. Dat is de weg terug. En daarin zien we Jezus.

Petrus verloochende Jezus drie keer. Dat was ernstig. Maar Jezus zocht hem opnieuw op. Niet om hem af te wijzen, maar om hem te herstellen. Hij gaf Petrus opnieuw een taak. Maar eerst vroeg Hij Petrus: “Petrus houd je van

mij?” Drie keer zijn band met Jezus ontkent. Drie keer gezegd dat hij van Jezus houdt. Ook dat was een tweede kans.

Zo is Jezus. Hij zoekt mensen op die gevallen zijn. Hij herstelt wat gebroken is. Hij zegt niet alleen: “Ik vergeef je.” Hij zegt ook: “Volg Mij opnieuw.” Misschien denk jij ook: ik heb mijn kans gemist. Dan zegt dit hoofdstuk: bij God is genade. De vraag is niet of jij gevallen bent. De vraag is: wil je opnieuw opstaan?

Gespreksvragen

- Waarom denken mensen soms dat het te laat is voor hen?
- Herken jij iets van Kees of van Jona?
- Wat betekent een tweede kans voor jou persoonlijk?
- Waarom hoort gehoorzaamheid bij echte bekering?
- Wat raakt jou in het feit dat Jezus mensen opnieuw roept?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij mensen niet afschrijft.
- Bid om moed om opnieuw op te staan.
- Vraag vergeving voor verkeerde keuzes uit het verleden.
- Bid voor mensen die denken dat het voor hen te laat is.
- Dank Jezus dat Hij herstel en nieuwe kansen geeft.

Afsluitzin: Bij Jezus is falen niet het einde, maar vaak het begin van herstel.

8 — Ninevé luistert

Bijbelboek Jona 3:4–10

Bijbelgedeelte

“Jona begon de stad in te gaan, één dagreis ver, en hij predikte en zei: Nog veertig dagen, dan wordt Ninevé ondersteboven gekeerd! En de mensen van Ninevé geloofden God...”

Kernzin: Echte bekering verandert je hart én je leven.

Spiegelverhaal

Linda had jarenlang hetzelfde patroon. Ze zei vaak sorry, maar er veranderde weinig. Ze werd snel boos. Ze sprak hard tegen mensen. Later had ze spijt. Dan zei ze: “Sorry, ik bedoelde het niet zo.” Maar de volgende week gebeurde hetzelfde weer. Op een dag zei haar zus: “Linda, je zegt vaak sorry, maar ik mis dat je echt iets anders gaat doen.” Dat deed pijn.

Maar het was waar. Linda begon na te denken. Was haar spijt wel echte verandering? Of wilde ze vooral dat het ongemakkelijke gevoel snel weg zou gaan? Die avond bad ze anders dan anders. Niet alleen: “Heere, vergeef mij.” Maar ook: “Heere, verander mij.” Dat was een belangrijk verschil. Bekering is meer dan spijt hebben. Het is een nieuwe richting kiezen. Niet alleen woorden, maar ook een ander leven.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona is eindelijk in Ninevé aangekomen. De stad is groot. Veel mensen wonen daar. Veel kwaad ook. Maar Jona doet nu wat God hem gevraagd heeft. Hij preekt. Zijn boodschap is kort en ernstig: Nog veertig dagen, dan wordt Ninevé omgekeerd. Dat is geen zachte boodschap. Het is een waarschuwing.

God laat zien dat zonde niet onbelangrijk is. God is liefdevol, maar ook heilig. Hij ziet onrecht. Hij ziet kwaad. En Hij roept mensen tot bekering. Wat bijzonder is: de mensen luisteren. Ze lachen Jona niet uit. Ze worden niet boos. Ze geloven God.

Dat lijkt op het verhaal van Linda. Ook zij moest ontdekken dat echte verandering verder gaat dan alleen sorry zeggen. De mensen van Ninevé laten dat zien. Ze vasten. Ze trekken eenvoudige kleren aan. Zelfs de koning buigt zich neer. Hij zegt dat iedereen moet stoppen met kwaad doen. Dat is echte bekering. Niet alleen schrik, maar verandering. Niet alleen woorden, maar een nieuw leven. En God ziet dat.

De Bijbel zegt dat God hun bekering zag. En Hij spaarde de stad. Dat laat Gods hart zien. God wil niet graag straffen. Hij wil redden. Hij waarschuwt omdat Hij genadig is.

Ook Jezus preekte bekering. Hij zei: “Bekeer u, want het Koninkrijk van God is dichtbij.” Jezus kwam niet alleen om mensen te troosten, maar ook om harten te veranderen. Hij roept ons niet alleen tot spijt, maar tot een nieuw leven.

Dat is genade. Niet alleen vergeving, maar ook vernieuwing.

Misschien herken jij dat. Misschien zeg je vaak: “Heer, vergeef mij.” Dat is goed. Maar Jezus vraagt ook: wil je veranderen? Wil je een andere weg gaan? Dat is echte bekering. En daarin ligt echte vrijheid.

Gespreksvragen

- Wat is het verschil tussen spijt hebben en echte bekering?
- Herken jij iets van Linda in je eigen leven?
- Waarom is veranderen soms moeilijker dan sorry zeggen?
- Wat leert Ninevé jou over Gods genade?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus niet alleen vergeeft, maar ook vernieuwt?

Gebedspunten

- Dank God dat Hij mensen waarschuwt uit liefde.
- Vraag om een eerlijk hart dat wil veranderen.
- Bid om kracht om verkeerde patronen los te laten.
- Bid voor mensen die vastzitten in zonde of schuld.
- Dank Jezus dat Hij niet alleen vergeeft, maar ook vernieuwt.

Afsluitzin: God zoekt geen mooie woorden, maar een hart dat echt terugkeert.

9 — Jona wordt boos

Bijbelboek Jona 4:1–4

Bijbelgedeelte

“Dit was echter zeer kwalijk in de ogen van Jona, en hij ontstak in woede. Hij bad tot de HEERE en zei: Ach HEERE, was dit mijn woord niet toen ik nog in mijn land was? (...) Daarom ben ik Tarsis voorgevlucht, want ik wist dat U een genadig en barmhartig God bent...”

Kernzin: Gods genade voor anderen kan moeilijk zijn voor ons hart.

Spiegelverhaal

Arjan vond het moeilijk om het te accepteren. Een man uit zijn omgeving had veel verkeerde dingen gedaan. Hij had mensen gekwetst. Hij had vertrouwen kapotgemaakt. Iedereen wist het. Later kwam die man terug naar de kerk. Hij sprak over spijt. Over bekering. Over een nieuwe start met God. Veel mensen waren voorzichtig blij. Maar Arjan voelde vooral boosheid. “Zo makkelijk gaat dat dus?” dacht hij. “Na alles wat hij gedaan heeft?”

Hij kon het niet loslaten.

Elke keer als hij die man zag, werd de boosheid weer wakker. Tijdens een preek over vergeving voelde Arjan dat God ook hém aansprak. Niet alleen die ander. Ook zijn eigen hart. Hij moest eerlijk toegeven: ik wil wel genade voor mezelf, maar niet altijd voor anderen. Dat was pijnlijk.

Soms is het moeilijker om Gods genade voor een ander te accepteren dan om zelf vergeving te vragen. Maar juist daar werkt God diep in ons hart.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Ninevé heeft geluisterd. De mensen hebben zich bekeerd. God ziet hun verandering en spaart de stad.

Dat is een wonder. Je zou verwachten dat Jona blij is. Zijn opdracht is geslaagd. Mensen keren terug naar God. Maar Jona is niet blij. Hij wordt boos. Heel boos. Dat is opvallend. Waarom? Omdat Jona eigenlijk niet wilde dat Ninevé genade kreeg. Hij wilde oordeel.

Hij wist al dat God genadig is. Daarom was hij eerst gevlucht. Hij zegt het zelf: "Ik wist dat U een genadig en barmhartig God bent."

Dat lijkt op het verhaal van Arjan. Ook hij vond het moeilijk dat iemand anders genade kreeg. Hij keek vooral naar het verleden. Naar wat fout was gegaan. Zo doet Jona ook. Hij ziet niet Gods vreugde over mensen die terugkomen. Hij ziet vooral dat zij niet krijgen wat hij vond dat zij verdienden.

Dat laat iets zien van ons eigen hart. Wij willen vaak graag genade voor onze fouten. Maar bij anderen vinden we straf soms logischer. Dat maakt ons hard. God spreekt Jona daarop aan. Hij vraagt: "Is jouw boosheid terecht?"

Dat is een sterke vraag. Alsof God zegt: "Jona, begrijp je Mijn hart wel?" Gods hart is vol genade. Hij wil redden. Hij zoekt verloren mensen.

Ook Jezus laat dat steeds zien. Denk aan de verloren zoon. De oudste broer werd boos toen zijn broer thuiskwam. Hij vond de genade oneerlijk. Dat lijkt precies op Jona. Maar de vader zei: "We moeten blij zijn."

Zo is Jezus. Hij zoekt zondaars. Hij ontvangt verloren mensen. En Hij vraagt ook ons om met Zijn ogen te leren kijken. Niet harder dan God. Maar genadiger. Misschien is dat ook jouw strijd.

Misschien is er iemand die jij moeilijk kunt vergeven. Dan vraagt Jezus niet of het makkelijk is. Maar wel: wil je Mijn hart leren kennen?

Genade ontvangen en genade doorgeven horen bij elkaar.

Of zoals Jezus ons leerde bidden: Heer vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren”

Gespreksvragen

- Waarom vinden mensen het soms moeilijk als anderen genade ontvangen?
- Herken jij iets van Arjan of van Jona?
- Waarom willen we vaak makkelijker genade voor onszelf dan voor anderen?
- Is er iemand die jij moeilijk kunt vergeven?
- Wat leert Jezus jou over Gods hart voor verloren mensen?

Gebedspunten

- Dank God voor Zijn grote genade.
- Vraag om een zacht hart tegenover anderen.
- Bid om vergeving voor boosheid en hardheid.
- Vraag hulp om anderen echt te vergeven.
- Dank Jezus dat Hij verloren mensen ontvangt.

Afsluitzin: Wie Gods genade echt kent, leert ook genade geven aan anderen.

10 — Gods hart

Bijbelboek Jona 4:5–11

Bijbelgedeelte

“Zou ik dan Ninevé, die grote stad, niet sparen? Daar wonen meer dan honderdtwintigduizend mensen die het verschil tussen hun rechter- en linkerhand niet weten, en ook veel dieren.”

Kernzin: Gods liefde is groter dan onze grenzen.

Spiegelverhaal

Willem vond sommige mensen moeilijk. Niet zomaar lastig, maar echt moeilijk. Mensen die hem teleurstelden. Mensen die hem pijn hadden gedaan. Mensen waarvan hij dacht: die verdienen geen hulp meer. In de kerk werd gebeden voor mensen in de buurt die God niet kennen. Willem bad mee, maar eerlijk gezegd dacht hij soms: waarom zouden zij geholpen worden? Ze hebben zelf zoveel kapotgemaakt. Op een dag bezocht hij een man uit de wijk. Iemand met

een moeilijke naam, een moeilijk verleden en veel verkeerde keuzes. Willem ging met tegenzin. Maar tijdens het gesprek zag hij geen “probleemgeval”. Hij zag een eenzame man. Iemand met verdriet. Iemand die verlangde naar rust. Op de terugweg bleef één gedachte hangen: God ziet mensen anders dan ik. Waar Willem vooral fouten zag, zag God een mens. Dat veranderde iets. Soms zijn onze grenzen klein. Maar Gods hart is veel groter.

Uitleg van het Bijbelgedeelte

Jona zit buiten Ninevé. Hij wacht. Misschien hoopt hij nog dat God de stad toch zal straffen. Hij zoekt een plek met goed uitzicht. Daar gaat hij zitten kijken. Dan laat God een plant groeien. Die geeft schaduw en beschermt Jona tegen de hitte. Jona is daar blij mee.

Maar de volgende dag laat God de plant verdorren. De zon brandt fel. Jona wordt boos. Heel boos. Hij vindt het erg dat de plant weg is.

Dan spreekt God. En daar ligt de les van het hele boek. God zegt eigenlijk: “Jona, jij hebt verdriet om een plant waar je niets voor gedaan hebt. Zou ik dan geen verdriet hebben om een grote stad vol mensen?”

Dat lijkt op het verhaal van Willem. Willem keek eerst vooral naar fouten. Maar God keek naar mensen. Dat doet Jona ook verkeerd. Hij heeft meer verdriet om zijn schaduwplant dan om een stad vol mensen.

God laat zien dat Zijn hart groter is. Meer dan honderdtwintigduizend mensen wonen in Ninevé. Mensen die verdwalen. Mensen die niet weten hoe ze moeten leven. God ziet hen. God heeft medelijden. Dat is Zijn hart.

En dat is ook het hart van Jezus. Jezus keek naar mensen met bewogenheid. Hij zag zieken. Verdwaalden. Zondaars. Eenzame mensen. Hij keek niet eerst naar wat fout was.

Hij zag mensen die gered moesten worden. Daarom kwam Hij. Niet alleen voor nette mensen. Niet alleen voor brave mensen. Maar juist voor verlorenen. Dat is evangelie.

Misschien zijn er ook mensen waarvan jij denkt: die veranderen nooit. Of: die verdienen geen genade. Dan stelt God dezelfde vraag als aan Jona: begrijp jij Mijn hart?

Gods liefde stopt niet waar onze grenzen beginnen. Zijn genade gaat verder. En Hij nodigt ons uit om met Zijn ogen te leren kijken. Dat is niet makkelijk. Maar het is wel de weg van Jezus.

Gespreksvragen

- Waarom kijken mensen vaak sneller naar fouten dan naar mensen?
- Herken jij iets van Willem of van Jona?
- Zijn er mensen die jij moeilijk met Gods ogen kunt bekijken?
- Wat leert dit hoofdstuk jou over Gods hart?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus juist voor verlorenen kwam?

Gebedspunten

- Dank God voor Zijn grote liefde voor mensen.
- Vraag om een hart dat meer lijkt op het hart van Jezus.
- Bid voor mensen die ver van God leven.
- Vraag hulp om niet hard, maar genadig te kijken.
- Dank Jezus dat Hij ook voor verlorenen kwam.

Afsluitzin: God ziet niet eerst wat iemand verkeerd deed, maar dat iemand gered moet worden.

Slotzin van het boek: Jona liep weg, maar God bleef roepen. En dat doet Jezus vandaag nog steeds.

Nawoord

Het verhaal van Jona eindigt anders dan veel andere verhalen.

Er is geen groot feest en geen duidelijke afsluiting. In plaats daarvan stelt God een vraag aan Jona.

Waarom? Omdat God wil dat Jona nadenkt.

En eigenlijk stelt God die vraag ook aan ons.

Kunnen wij blij zijn wanneer andere mensen een nieuwe kans krijgen?

Kunnen wij begrijpen dat God liefde heeft voor iedereen?

Jona leerde dat Gods genade groter is dan menselijke boosheid.

God kijkt met liefde naar mensen, zelfs wanneer zij fouten maken.

Dat is ook vandaag nog een belangrijke les.

Misschien mogen wij, net als Jona, leren om met Gods ogen naar anderen te kijken: vol geduld, liefde en barmhartigheid.

En dat maakt dit oude verhaal nog steeds heel bijzonder.